

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 18. 12. 2018

CAFÉ NOBEL: ŠPICBERKY, PŮL STOLETÍ A DVĚ ČESKÉ EXPEDICE

Před 50 lety se na Špicberky vydala výprava teplických horolezců, která podnikala výstupy, ale také mapovala ledovec a konala i další výzkumy. Na expedici bude 20. prosince na teplické hvězdárně vzpomínat jeden z účastníků – horolezec a publicista Gerhard Tschunko. Na jeho povídání naváže archeobotanička a paleoekoložka Mgr. Alexandra Bernardová, která jezdí zkoumat na Špicberky dnes.

V roce 1968 se skupině šesti členů horolezeckého oddílu Lokomotivy Teplice podařilo uskutečnit expedici, jež se připravovala tři roky. Začátkem dubna odjeli autem přes NDR, Švédsko a severní Finsko do přístavu Tromsø na severu Norska, odkud pokračovali lodí do Ny-Ålesundu na Špicberkách. Odtamtud se pak po průzkumu terénu vydali s veslicí na ledovec Kongsvegen a se saněmi vystoupili až na jeho horní patro. Ze základního tábora pak podnikali výstupy na okolní dosud nedostoupené vrcholy. Cílem expedice bylo též mapování rozlehlého území ledovce a nalezení cesty od počátku ledovce do zátoky na severu ostrova. Náplní expedice byl též geologický průzkum a sběr zkamenělin. Jak od **Gerharda Tschunka** také uslyšíte, expedice se vrátila domů za dramatických okolností krátce po srpnové invazi.

Současná historie českého polárního výzkumu na Špicberkách, o které bude mluvit **Mgr. Alexandra Bernardová**, začíná na podzim roku 2007, kdy byly na molu bývalého ruského města Pyramiden instalovány dva kontejnery s jedním gumovým člunem, které se postupem času proměnily ve vědeckou základnu v hlavním městě Longyearbyen a terénní základnu v zátoce Petuniabukta, s flotilou několika člunů a vlastní čtrnáctimetrovou lodí. Češi v Arktidě již nejsou jen „hrstkou“ nadšenců či dobrodruhů, ale stávají se rovnocennými partnery ve vědecké práci. Jaká k tomu vedla cesta a co všechno se podařilo vybudovat za deset let působení českých vědců v Arktidě? Jak vypadají podmínky pro výzkum dnes, kdy vědci z Centra polární ekologie Jihočeské univerzity na Špicberkách provozují Českou arktickou vědeckou stanici?

Gerhard Tschunko je bývalý československý reprezentant, mistr sportu a držitel ocenění za přínos k rozvoji českého horolezectví; spoluautor dvou stovek horolezeckých prvovýstupů či spoluzakladatel Památníku horolezců v Tisé na Ústecku. Je také autorem a spoluautorem řady článků a publikací o historii lezení a horolezeckých průvodců.

Mgr. Alexandra Bernardová vystudovala biologii se specializací na botaniku na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, kde v současné době pracuje a dokončuje doktorát. Zabývá se paleoekologií, a to jak v našich, tak v polárních oblastech. Od roku 2009 tráví téměř každé léto na Špicberkách, kde se věnuje ekologii rostlin a vývoji vegetace.

Vyprávění o Špicberkách začne v rekonstruovaných prostorách hvězdárny v Teplicích na Písečném vrchu v 18:00 h. Místa na přednášku si můžete rezervovat na adrese hap@hapteplce.cz. Další informace o Café Nobel naleznete na cafenobel.ujep.cz.

Partnery Café Nobel jsou nakladatelství Academia a populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium.

Fotografie k volnému užití: Expedice teplických horolezců na ledovci Kongsvegen na Špicberkách v létě roku 1968; autor: Gerhard Tschunko

Kontakt:

Mgr. Frederik Velinský, frederik.velinsky@ujep.cz, 475 286 138

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

Café Nobel je cyklus přátelských setkání veřejnosti s vědci nad šálkem kávy. Pořadatelé z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem zvou do Ústí nad Labem, Teplic, Děčína a Tisé zajímavé osobnosti ze světa vědy a prostřednictvím poutavých témat se snaží představit je samotné i jejich práci obyčejným lidem.

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem

tel: +420 475 286 117

email: jana.kasanicova@ujep.cz

web: www.ujep.cz

UJEP – TADY SE NAJDEŠ